

El record

—Au va, només seran cinc minuts —diu la Vinyet, asseguda amb els peus a sobre la cadira de la cafeteria mentre els seus rínxols dansen sobre el seu cap.

—No, ja saps que no. —contesta la Mar, arrenjada al vidre de la finestra amb la tassa de cafè entre les mans. —Imagina el merder que faries si d'un dia per l'altre desapareixes el quadre. No és qualsevol quadre, eh?

—No —riu una mica. — Però és el meu últim dia, Mar, ho podries fer per a mi, va.

—També era l'últim dia del Josu i no li va caldre robar cap quadre. Només va necessitar unes quantes llàgrimes.

—Ja, però ell seguirà vivint aquí... i vindrà al museu quan vulgui. —diu, i la mirada se li enfosqueix una mica. Les dues es queden callades una estona.

—Per què marxes, Vinyet? Tens una vida a Sitges.

—No, ja no. —Es mira les cames i després la mira fixament —Mira, m'agradaria quedar-me al museu tota la vida. Si pogués no hi sortiria mai, però ho he de fer, i quan ho faig, tornen els records. Així que marxo i per sempre. I per això em vull emportar una peça de l'únic lloc que estimo del poble que m'agradaria estimar. —La Mar sospira.

—Puc desactivar les càmeres i les alarmes... però només un minut.

—Amb un minut no en faig res, ho saps.

—Amb un minut tens suficient per dir adéu al quadre. Només el veuràs tu.

Totes dues es queden callades de nou. La Vinyet analitza el tracte i la Mar mira el seu rellotge de polsera i tot seguit s'acaba el cafè.

—Rusiñol també era un lladre, saps? D'on creus que ha tret gran part de la seva col·lecció? No estaria fent res que ell no hagués fet.

—No ho sé. —S'aixeca i recull la bossa. —Va, tornem, que ens toca guàrdia en res.

Les dues abandonen la cafeteria, camí al Museu de Maricel.

Un cop al museu, la Vinyet i la Mar es separen. La Mar es dirigeix a la sala de videovigilància que comparteix amb l'altre company de guàrdia mig adormit, el saluda i s'asseu a la cadira amb el cap entre les mans.

La Vinyet, en canvi, no puja les escales del museu com fa sempre, sinó que en baixa unes altres fins a arribar al Cau ferrat. Allà comença a observar totes les obres amb l'ànima encongida mentre s'imagina les estances quan Santiago Rusiñol encara hi vivia.

Els quadres la porten per Granada, Mallorca i París, i ella s'hi deixa portar. Observa amb deteniment les peces que més li agraden, però li dedica especial temps a ella, a La nena de la clavellina. Analitza el seu familiar rostre, la seva mirada fosca i nostàlgica que anhela alguna cosa i la feblesa de la seva postura marcada pels records. Li recorden tant a ella...

Quan aconsegueix desenganxar els ulls del quadre, la Vinyet puja al pis de dalt, on la resta de la llar de Rusiñol l'espera. Allà gaudeix de rostres tan familiars per ella com els de l'escultor Carles Mani i el d'un malaltís Ramon Canudas. Es veu temptada a agafar una de les claus de ferro de col·lecció de Rusiñol, però no té on amagar-la, així que ho descarta.

Finalment decideix pujar fins al pis on li toca fer guàrdia amb un altre company.

—On t'havies ficat? Estava a punt de baixar a preguntar on eres. —diu aquest.

—Perdona'm, estava dient adéu.

Ella es dirigeix a les sales que li pertiquen recordant de memòria les obres que l'envolten. Es passeja per la sala principal, d'on pràcticament no surt ni per donar un ràpid cop d'ull a les habitacions adjacents i sentint l'únic soroll de les seves passes. No hi ha gent avui, potser venen un parell de persones per hora. Tot i això, la sala no sembla solitària.

De tant en tant es troba amb els ulls del seu company de guàrdia i li dedica somriures forçats. L'única habitació a la qual la Vinyet s'endinsa ocasionalment és la que està plena

de quadres de l'Escola Luminista. Hi dona una lenta volta mentre aquests li il·lumina la cara i torna ràpidament a la sala principal.

La noia es passa hores així, donant voltes i escoltant les seves passes fins que arriba l'hora de tancar. El seu company s'acomiada d'ella amb una freda abraçada i marxa. Ella es queda una estona més esperant la promesa de la seva amiga.

Uns minuts després, totes les llums s'apaguen. Només en queden les de seguretat.

La Vinyet comença a caminar cap a la sala principal, sense dubtar. Té un objectiu fix i poc temps. Es planta davant del quadre, de la peça que sempre la fa quedar-se en aquella estança i que la hipnotitza com si d'un pèndol es tractés: La Processó de Sant Bartomeu.

Primer l'admira, observa tota la vida del quadre com una Festa Major sencera passant davant dels seus ulls. Cada mirada, moviment i sentiment dels personatges pintats són mil per a ella. Obre la boca i somriu, escoltant els sorolls de la festa.

En un últim adéu la Vinyet aixeca el braç i el dirigeix cap a Sant Bartomeu. Acosta la mà cap aquest i després el dit índex amb els ulls clavats en el sant. Pràcticament el toca, el té a menys d'un centímetre, tan a prop, el pot notar...

Les llums de seguretat s'apaguen i la sala queda buida.

La Mar surt de la sala de videovigilància i puja les escales mentre crida el nom de la seva amiga. S'atura al pis on aquesta fa guàrdia amb la llum de la seva llanterna flotant com un fantasma i registra tot el pis. No troba la Vinyet enlloc, ni tan sols a l'habitació llarga on hi ha La processó de Sant Bartomeu, el quadre que té obsessionada la seva amiga. Llavors passa la llanterna un instant pel quadre i un detall li crida l'atenció, així que el torna a enfocar. Es fixa en l'esquerra del quadre. Sí, ho ha vist bé. És ella. La Mar no es fa preguntes, és ella. Troba els seus ulls de carbó i els seus rínxols negres li cauen pel front sota un barret tan blanc com el ventall i el vestit que porta... i somriu. Se la veu tan còmode, tan integrada, tan feliç.

La Mar somriu i xiuxiueja un «de res» sense apartar la mirada de la seva amiga.

Tot seguit, surt d'allà, baixa les escales i abandona el museu sense deixar de riure.

Manel Sabaté

